

**Силабус навчальної дисципліни
«Кібербезпека в аспекті інформатизації
та діджиталізації суспільства»**

**Спеціальність: 122 Комп'ютерні науки
Галузь знань: 12 Інформаційні технології**

Рівень вищої освіти	Вибіркова дисципліна для здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 122 «Комп'ютерні науки»
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/загальна кількість годин	5 кредити / 150 годин
Мова викладання	українська
Що буде вивчатися (предмет навчання)	Основні різновиди кіберзагроз при користуванні е-сервісами, а також методів протидії ним. Методи забезпечення захисту персональних даних при електронній взаємодії, в тому числі з органами державної влади. Особливості роботи з електронними документами. Основні різновиди електронного шахрайства та процедур протидії цьому.
Чому це цікаво/потрібно вивчати (мета)	Курс спрямований на формування системи теоретичних знань та базових практичних умінь, які необхідні для фахівця з інформаційних технологій в умовах постійного розвитку інформатизації та діджиталізації суспільства.
Чому можна навчитися (результати навчання)	<ul style="list-style-type: none"> - Використовувати результати самостійного пошуку, аналізу та синтезу інформації з різних джерел для ефективного рішення спеціалізованих задач професійної діяльності. - Адаптуватися в умовах часткої зміни технологій професійної діяльності, прогнозувати кінцевий результат. - Критично осмислювати основні теорії, принципи, методи і поняття у навчанні та професійній діяльності. - Діяти на основі законодавчої та нормативно-правової бази України та вимог відповідних стандартів, у тому числі міжнародних в галузі інформаційної та/або кібербезпеки.
Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями (компетентності)	<ul style="list-style-type: none"> - Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. - Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. - Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України. - Здатність аналізувати, виявляти та оцінювати можливі загрози, уразливості та дестабілізуючі чинники інформаційному простору та інформаційним ресурсам згідно з встановленою політикою інформаційної та/або кібербезпеки.

<p>Навчальна логістика</p>	<p>Зміст дисципліни: Огляд державних сервісів та інструментів взаємодії з ними. Комплекс заходів щодо безпечного доступу до державних сервісів. Е-профіль громадянина в сучасному ІТ-світі. Джерела персональних даних в ІТ середовищі. Ознаки порушення приватності персональних даних при е-взаємодії та сценарії протидії. Безпека отримання е-послуг офлайн через центри надання адміністративних послуг. Безпека отримання е-послуг онлайн через віддалене підключення. Електронні послуги фінансових установ. Електронний документообіг в сучасному світі: базові поняття. Безпека отримання, зберігання та використання електронних печаток та підписів. Забезпечення безпеки електронних документів засобами шифрування. Основні різновиди шахрайства в сучасному цифровому світі. Засоби захисту персональних SIM-карток. Протидія шахрайству з персональними електронними документами. Протидія шахрайству з електронними банківськими рахунками і акаунтами соцмереж.</p> <p>Види занять: лекції, лабораторні заняття</p> <p>Методи навчання: навчальні дискусії, практичне навчання</p> <p>Форми навчання: очна, заочна</p>
<p>Пререквізити</p>	<p>Базові знання інформаційних технологій</p>
<p>Пореквізити</p>	<p>Знання з організації безпечного віддаленого підключення до інформаційних сервісів; забезпечення захисту персональних даних при електронній взаємодії, в тому числі з органами державної влади; вміння оперувати електронними документами.</p>
<p>Інформаційне забезпечення</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. The United Nations E-Government Survey 2018: Gearing E-Government to Support Transformation towards sustainable and resilient societies URL: https://publicadministration.un.org/egovkb/en-us/Reports/UN-E-GovernmentSurvey-2018. 2. Кохан В.П., Єгорова-Луценко Т.П. Стан розвитку електронних адміністративних послуг: огляд впровадження на державному рівні. Право та інноваційне суспільство, 2018, №2 (11) 12 с. URL: http://apir.org.ua/wp-content/uploads/2018/12/Kokhan_Egorova-Lutcenko11.pdf. 3. Полярна В.Л., Рябець В.В. Європейські практики надання електронних послуг в правоохоронній діяльності та перспективи їх провадження в Україні, 36 с. URL:http://ktpu.kpi.ua/wp-content/uploads/2017/02/Ryabets_Polyarna_Derzhavne-upravlinnya.pdf. 4. Правове регулювання відносин у мережі Інтернет : монографія /[А. П. Гетьман, Ю. Є. Атаманова, В. С. Мілаш та ін.] ; за ред. С. В. Глібка, К. В. Єфремової. Харків : Право, 2016. 360 с. 5. Про схвалення Концепції розвитку системи електронних послуг в Україні: розпорядженням Кабінету Міністрів України від 16.11.2016 р. № 918-р. Офіційний вісник України. 2016 р. № 99. Стор. 259. Стаття 3234. 6. Про адміністративні послуги: Закон України від 6.09.2012р. № 5203-VI. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5203-17. 7. Єдиний державний портал адміністративних послуг. URL: https://posluga.gov.ua. 46 ПРОБЛЕМИ ГОСПОДАРСЬКОГО ПРАВА Право та інноваційне суспільство № 2 (11) 2018. 8. Деякі питання реформування державного управління України»: розпорядження КМУ від 24.06.2016 р. № 474 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/474-2016-%D1%80. 9. Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні: Розпорядження КМУ від 20.09.2017 р. № 649-р. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/649-2017-%D1%80. 10. Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 22.05.2003р. N 851-IV. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15.

	<p>11. Про електронні довірчі послуги: Закон України від 5.10.2017 р. № 2155-VIII. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19.</p> <p>12. Веб-ресурс електронних послуг Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру. URL: https://e.land.gov.ua.</p> <p>13. Про затвердження Порядку ведення Єдиного державного порталу адміністративних послуг: постанова КМУ від 3.01.2013 р. № 13. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/13-2013-%D0%BF.</p> <p>14. Про затвердження Положення про Систему BankID Національного банку України: постанова правління Національного банку України 30.08.2016 р. № 378. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0378500-16.</p> <p>15. НБУ розширив можливості системи BankID. URL: https://www.epravda.com.ua/news/2018/10/10/641481/.</p> <p>16. Glibko S. Problems of legal provision of innovative banking. European political and law discourse. Vol. 3. Issue 3. 2016. 168–173.</p> <p>17. Електронна система здійснення декларативних процедур у будівництві. URL: https://e-dabi.gov.ua/.</p> <p>18. Інструкція з отримання електронної послуги. URL: https://e-dabi.gov.ua/images/dabi_instr.pdf.</p> <p>19. Електронні адміністративні послуги Міністерства екології та природних ресурсів України URL: e-eco.gov.ua.</p> <p>20. Кабінет електронних сервісів Міністерства юстиції України. URL: https://kap.minjust.gov.ua.</p> <p>21. Веб-портал «Звернення у сфері державної реєстрації актів цивільного стану». URL: https://dracs.minjust.gov.ua.</p> <p>22. Електронні сервіси Державної фіскальної служби України. URL: http://sfs.gov.ua/diyalnist-elektronnyi-servisi.</p> <p>23. Портал електронних послуг Пенсійного фонду України. URL: https://portal.pfu.gov.ua.</p>
Локація та матеріально-технічне забезпечення	Аудиторія систем захисту інформації, проектор, персональні комп'ютери, програмні та апаратні засоби НДІ протидії кіберзагрозам в авіаційній галузі https://cyberlab.fccpi.nau.edu.ua
Семестровий контроль, екзаменаційна методика	Залік, тестування
Факультет	Кібербезпеки, комп'ютерної та програмної інженерії
Викладач(і)	<div data-bbox="555 1402 775 1688"> </div> <p>ГНАТЮК СЕРГІЙ ОЛЕКСАНДРОВИЧ Посада: професор кафедри комп'ютерних інформаційних технологій Вчене звання: професор Науковий ступінь: доктор технічних наук Профайл викладача: https://fccpi.nau.edu.ua/2019/12/01/sergiy-gnatyuk-oleksandrovych/ Тел.: 406-78-05 E-mail: serhij.hnatjuk@npp.nau.edu.ua Робоче місце: 6.215</p> <div data-bbox="555 1771 775 2058"> </div> <p>МАРТИНЮК ГАННА ВАДИМІВНА Посада: доцент кафедри засобів захисту інформації Вчене звання: доцент Науковий ступінь: кандидат технічних наук Профайл викладача: http://www.kzzi.nau.edu.ua/martinyuk-ganna-vadimvna/ Тел.: 406-70-56 E-mail: hanna.martyniuk@npp.nau.edu.ua Робоче місце: 11.411</p>